

Anne en John Kooyman

VEERTIG JAAR KAMERAADSCHAP EN ZEILPLEZIER

■ Door Henk Dessens

We zitten aan de koffie in hun knusse hoekwoning in Ouderkerk aan de Amstel. In 2020 zijn Anne en John Kooyman 40 jaar lid van ZV Het Y. Al snel komen er stapels oude logboeken en fotoalbums op tafel en worden herinneringen opgehaald.

John komt uit een echte watersportfamilie. Zijn ouders waren al lid van ZV Het Y. Hij slaat een album open, de foto's tonen de geschiedenis. Vader Kooyman woonde aan de Amstel en was op de Loosdrechtse en de Vinkeveense Plassen al in de weer geweest met een zelfgebouwde zeilkanoe en een teakhouten kajuitzeiljacht, de Bounty. Later in Durgerdam had hij de door Van Es in Haarlem gebouwde stalen S-spant Agnes. John had als kind een Piraatje en kreeg het allemaal met de paplepel ingegoten.

“Dat eerste tochtje was de ultieme relatietest”

Anne had nog nooit gezeild toen ze op 24-jarige leeftijd John leerde kennen op haar werk, het Amerikaanse bedrijf Johnson Wax in Mijdrecht. Anne: “Ik werkte op kantoor als secretaresse en zie mezelf nog met hoge

hakken over de steiger lopen, waar ik natuurlijk mee tussen de planken wegzakte.” John: “Ze zou een keer mee gaan en daarvoor had ik een Kievit gehuurd, een kleine kajuitzeilboot van 6 meter met een kajuitdakje dat je op kon klappen voor meer stahoogte. Met zuidwest zeven voeren we naar Staveren. We waren bijna verzopen en nat.”

Anne: “Maar drie maanden later zijn we in 1980 getrouwd, dat tochtje was de ultieme relatietest.”

John had eerst nog een houten Kolibri gehad, maar hun eerste gezamenlijke boot was de stalen Wibo 945, de Anjo. Deze boot was nog niet helemaal ingetimmerd en afgebouwd. Om het betaalbaar te houden deden ze dat zelf, in een loods van de nabijgelegen Scheepswerf De Amstel.

De Wibo was ‘langzaam maar zeker’ en daarna volgden snellere polyester boten, te weten een Spirit 32, 36 en als laatste een 41 voeter. De Spirit 36 en Spirit 41 zijn door John en Anne op de werf in Ouderkerk aan de Amstel afgebouwd. De Spirit 41 La Fey, vernoemd naar de zus van de legendarische Koning Arthur Morgan La Fey, was hun trots en het fijnste schip waarmee zij tot nu toe gezeild hebben. Alle types van de Spirits werden gebouwd bij familie Van Heijgen te Boom (België) en ontworpen door de bekende Nederlandse jachtontworper

per Jac. de Ridder. Een voorwaarde dat John en Anne deze boten aan konden schaffen was dat er een casco met bouwpakket kon worden geleverd. Ieder schip kostte twee jaar hard werken maar dan had je ook wel een volledig en mooi afgewerkt schip om trots op te zijn. Door omstandigheden hebben zij de Spirit 41 eind 2016 verkocht, toen een toevallige passant in Durgerdam een heel goed bod deed. Maar gelukkig volgde even later weer een andere Spirit, een iets kleinere van 32 voet, de Annabel, een 'grande dame' van wel veertig jaar oud.

Appie heeft zijn werk goed gedaan

In hun vakanties zochten Anne en John meestal de zee op. John hield van lange zeilreizen, zijn droom was het om vroeg met pensioen te kunnen gaan en dan heel lange reizen te maken, het liefst van een paar jaar. Maar door hun werk was drie-en-een-halve week meestal het hoogst haalbare. Ze maakten vele mooie reizen naar de Engelse oost- en zuidkust, naar Honfleur in Frankrijk en naar Denemarken. Anne genoot enorm van het zeilen, maar verlangde na een paar weken op zee toch ook weer naar huis, tuin en huisdieren. Beiden zijn ze tevreden als ze terugkijken op de afgelopen veertig jaar, de tochten die ze maakten waren een goed compromis tussen uit en thuis. Door het onvoorspelbare weer in deze streken moest iedere jaar wel goed worden ingeschat wanneer het tijd was om de steven weer richting thuishaven te wenden. Eenmaal hebben ze na een vakantie in de Oostzee door aanhoudende harde zuidwestenwind in Ottendorf de mast moeten laten strijken, om de reis naar Nederland op de motor te vervolgen via de Duitse kanalen.

Het beschikbaar komen van betaalbare elektronische navigatieapparatuur voor watersporters maakte na

1980 het zeezeilen een stuk gemakkelijker en veiliger. Voortaan wist je exact wat je positie was, wat de kans op stranding en andere ongelukken aanzienlijk verminderde. Vooral de Philips AP-navigator werd onder watersporters populair, die door Anne en John Appie werd genoemd. "Appie heeft weer uitstekend zijn werk gedaan" was bij hen aan boord dan ook een gevleugelde uitdrukking.

Veel zeezeilers

Volgens Anne werden er vroeger veel meer buitenlandse tochten georganiseerd door de vereniging. Vooral in Enkhuizen lag toen een grote groep actieve zeezeilers met grote jachten. "In juni 1984 voeren we met een flinke groep gezamenlijk naar Engeland. De tocht was georganiseerd door ZV Het Y, de KNZ&RV in Muiden en de Vereniging van Kustzeilers. D-Day Return heette de tocht, ter gelegenheid van de veertigjarige herdenking van de invasie van Normandië. Een patrouillevaartuig van de Koninklijke Marine, Hr. Ms. Freyr, begeleidde het konvooi naar Ramsgate."

De Koninklijke Marine begeleidde het konvooi naar Ramsgate

In 1985 organiseerde de vereniging een gezamenlijke tocht naar Engeland, naar de River Orwell en de Deben, ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van ZV Het Y. Maar liefst 37 boten van Het Y deden mee aan deze tocht. Schilderachtige plaatsjes als Ipswich en Woodbridge werden bezocht. Hilarische foto's in het album van dat jaar herinneren aan het onvrijwillige droogval-

len van een aantal boten, door een kleine rekenfout met het getij, waaronder ook hun Wibo.

Het zeezeilen leefde toen veel meer in de vereniging. "Charles van den Bosch gaf in de winter jarenlang navigatielessen in de clubark. Zelf zeilde die veel solo met zijn stalen S-spant Facet, onder andere 5000 mijl over de Atlantische Oceaan. Ook Wout Broere (organisator zeereizen) was een fervent zeiler. Rolf en Thea van Roon maakten met hun aluminium Ovni veel reizen langs de kusten van West- en Noord-Europa. Maar de vereniging organiseerde ook solotochten op het IJsselmeer en Markermeer, zoals de Solotocht Durgerdam-Marken."

John noemt ook het wedstrijdzeilen, waar hij zelf veel aan mee heeft gedaan. Met name noemt hij Jan Arts, die veel betekend heeft voor Y-leden die het wedstrijdzeilen onder de knie wilden krijgen. "Jan was een echte aanjager, die nooit een blad voor de mond nam en veel jeugdige leden heeft opgeleid."

Ook in 2005 deden ze mee aan een verenigingstocht, nu bij het 120-jarig bestaan. Wederom zeilde de vereniging naar Engeland. Anne en John zeilden rechtstreeks naar Harwich, de anderen voeren langs de Belgische kust naar Dover en toen verder door naar Londen. Op de terugweg in Dover werd de Y-leden verzocht om in de haven gepavoiseerd mee te zeilen om een saluut te brengen aan de nieuwe Warden Lord Sir Michale Boyce. Hij was Admiral, First Sea Lord and Chief Defence Staff en nam het stokje over van Queen Elizabeth Angela Marquerite Bowes-Lyon (de moeder van de huidige Queen Elizabeth) die in 2002 overleed op 101-jarige leeftijd. John laat een foto zien waarbij de Y-leden wer-

den ontvangen en verwelkomd in de beroemde Royal Cinque Ports Yacht Club door een aantal hoogwaardigheidsbekleders. Totaal hebben 57 schepen een saluut gebracht in de havenkom van Dover.

“De introductie was toen nog een echte ballotage”

Het Y telt nu veel minder actieve zeezeilers. John ziet dat nieuwe leden zich nu meer op dagtochten richten of een oversteekje naar Friesland. En men blijft meer in de haven, waar de kinderen zich kunnen vermaken met een Pico of een Optimist. Veertig jaar geleden was een boot de hobby voor het hele gezin waar men bijna ieder weekend naar toeging. Nu hebben zowel kinderen als ouders veel meer andere activiteiten en geen tijd om lange zeereizen te maken. En in de jaren zeventig en tachtig waren vliegzeilen nog relatief duur, dat is nu anders. We zijn gemiddeld ook rijker geworden en de boot is niet meer de enige vakantiebesteding die mensen zich kunnen veroorloven.

Actief voor Het Y

Anne was van 2004 tot 2010 lid van het bestuur, als secretaris. De introductie van de kandidaat-leden is ze blijven doen. Tweemaal per jaar wordt er een kennismakingsavond georganiseerd. Anne: "Nieuwe leden willen graag wat documentatie krijgen over wat de vereniging doet en over de geschiedenis." Het is jammer dat de oude jubileumboeken niet meer beschikbaar zijn. Ze zijn ook enthousiast over het Y Journaal. "Het zou goed zijn als er een introductieboekje zou komen dat ik ze mee kon geven."